

OMRÅDE- REGULERINGSPLAN FOR SETNESMOEN SKYTE- OG ØVINGSFELT, RAUMA KOMMUNE

Planbeskrivelse

Revidert etter høring og offentlig ettersyn

PLANID 631001014

FORSVARSBYGG

29.09.2020

Forsvarsbygg:
Områdereguleringsplan for Setnesmoen SØF
Planforslag
PlanID 631001014

September 2020

Forsidebilde: Setnesmoen leirområde

Foto: http://lokalhistoriwiki.no/images/Setnesmoen_3

FORORD

Forsvaret har hatt virksomhet på Setnesmoen siden 1700-tallet. Virksomheten er drevet på privateide arealer, der bruksrett er sikret gjennom leieavtaler. Området ligger i Rauma kommune.

Mesteparten av skyte- og øvingsområdet (SØF) er i kommuneplanens arealdel avsatt til område for Forsvaret. Et område midt i feltet er avsatt til idrettsformål (golfbane). Forsvarets virksomhet skjer for øvrig uten spesielle vilkår fastsatt av sivile myndigheter.

Forsvaret ønsker å avklare og fastsette rammevilkårene for videre utbygging og drift av Setnesmoen skyte- og øvingsfelt. Reguleringsplan er et effektivt virkemiddel, både pga prosessen, som sikrer medvirkning og avklaring av interesser, og pga resultatet, som fastsetter de framtidige vilkårene for utbygging og drift.

Reguleringsplanen vil ikke medføre at skyte- og øvingsfeltet blir utvidet. Det er med andre ord arealene som disponeres av Forsvaret i dag, som blir regulert. Det foreligger ikke planer om utvidelse av antall skytebaner, men primært modernisering av eksisterende anlegg. Bruken forventes ikke vesentlig endret de kommende årene.

Planforslaget er utarbeidet av Forsvarsbygg som områdereguleringsplan. Dette forutsetter samarbeid med Rauma kommunene om både planprosess og planinnhold.

Da reguleringsplanen er i samsvar med kommuneplanens arealdel og heller ikke medfører utvidelse av feltet eller vesentlig endret bruk, omfattes planarbeidet ikke av forskrift om konsekvensutredninger. Spørsmålet er avklart i oppstartmøte med kommunen.

Planforslaget ble vedtatt sendt på høring 27. april 2017 og var lagt ut til offentlig ettersyn til 5. juli 2017. Endringer i planforslaget etter høringen er omtalt i kap 2.3.

Rena, 29.09.2020

Forsvarsbygg

INNHold

1. PLANFORUTSETNINGER.....	3
1.1 BAKGRUNN	3
1.2 PLANOMRÅDET	3
1.3 PLANSITUASJON	4
1.4 OVERORDNETE MILJØHENSYN	4
1.5 FORHOLDET TIL FORURENSNINGSLOVEN OG RETNINGSLINJE FOR STØY I AREALPLANLEGGING, T-1442/2016	4
2. PLANPROSESS	6
2.1 VARSEL OM PLANOPPSTART	6
2.2 UTTALELSER TIL PLANVARSLINGEN OG TIL PLANFORSLAGET	6
2.3 ENDRINGER ETTER HØRING OG OFFENTLIG ETTERSYN	6
3. NÆRMERE BESKRIVELSE AV FORSVARETS BEHOV OG PLANLAGTE TILTAK	7
3.1 ANLEGG.....	7
3.2 BRUK OG VIRKSOMHET	7
3.3 SIKKERHET	10
3.4 FLERBRUK	10
3.5 ERVERV AV GRUNN OG RETTIGHETER.....	10
4. PLANFORSLAGET	11
4.1 HOVEDTREKK.....	11
4.2 SAMFERDSELSANLEGG	11
4.3 OMRÅDER FOR FORSVARET	11
4.4 GOLFBANE OG OMRÅDE FOR FORSVARET	12
4.5 VASSDRAG.....	12
4.6 HENSYNSSONER OG VERNEHENSYN I PLANEN.....	12
4.7 FORHOLDE TIL ANDRE PLANER	13
5. KONSEKVENSER AV PLANFORSLAGET	14
5.1 NATURMANGFOLD	14
5.2 NATURRESSURSER.....	14
5.3 KULTURMINNER OG KULTURMILJØ	15
5.4 FRILUFTSLIV, IDRETT OG JAKT.....	16
5.5 STØY	17

5.6	UTSLIPP TIL VANN OG GRUNN	20
5.7	INFRASTRUKTUR	21
5.8	SAMFUNNSSIKKERHET	22

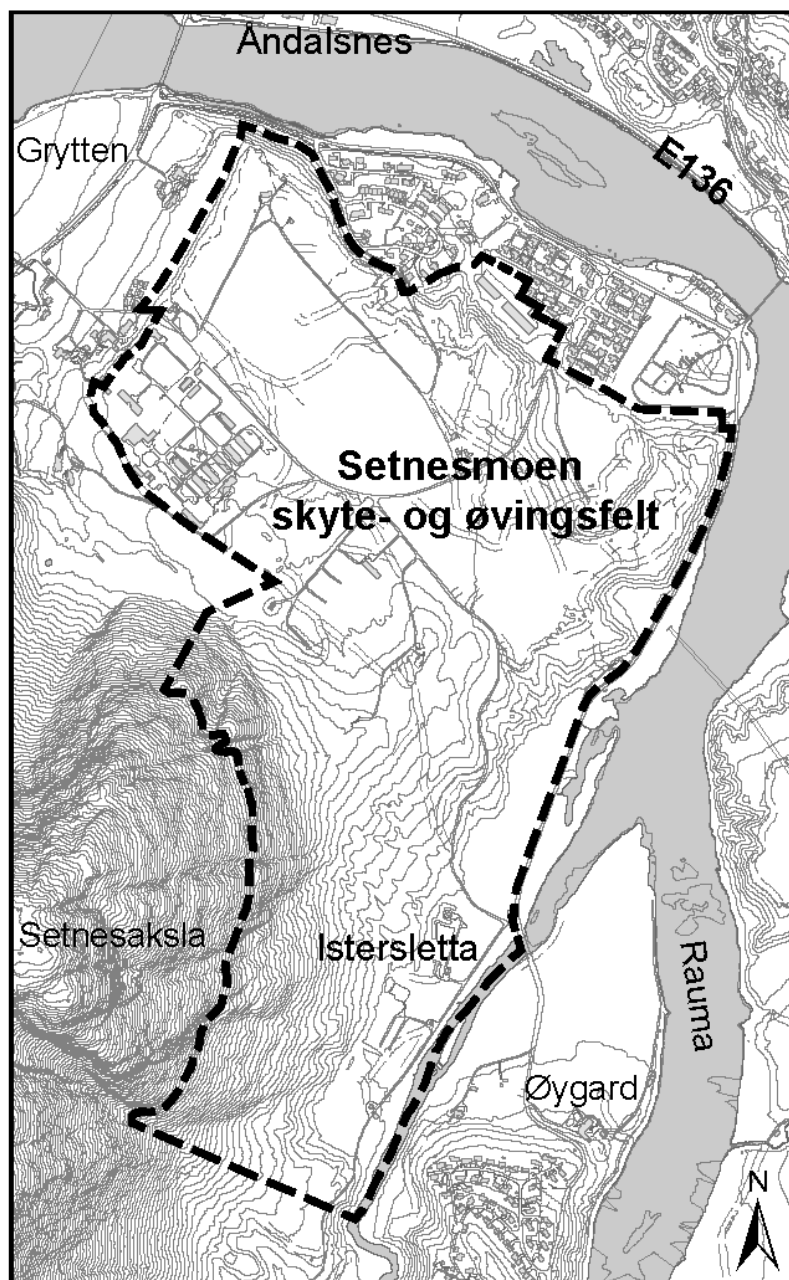
Vedlegg:

1. Sammenstilling av uttalelser til varsel om planoppstart

2. Sammenstilling av uttelser til planforslaget

3. Sjekkliste naturmangfoldloven kap II

Reguleringsbestemmelser

Figur 1 Avgrensning av planområdet

1. PLANFORUTSETNINGER

1.1 Bakgrunn

Forsvarsbygg forvalter Forsvarets bygg og anlegg, inkludert skyte- og øvingsområdene. Mange av skyte- og øvingsområdene har en lang historie, og rettigheter er sikret på forskjellig måte: Her finner vi både eide og leide arealer. Enkelte steder er eiendomsforhold og leieforhold uklare. Også planavklaring i kommunenes plansystem varierer. De fleste skyte- og øvingsfeltene er uregulerte, men de fleste er på ulikt vis sikret i kommuneplanens arealdel.

Utviklingen de siste ti til tjue årene er at skyte- og øvingsfeltene har endret bruk fra å være en ressurs for mobiliseringsavdelinger, og base for repetisjonsøvelser, til ressurs for Heimevernet (HV), ulike spesialavdelinger i Forsvaret og enkelte andre etater. Samtidig har det oppstått et behov for å oppgradere gamle anlegg, først og fremst skytebaner, men også bygningsmasse. Til sist er det et behov for å ivareta nye miljøkrav. Det omfatter særlig bevaring av naturmangfold og kulturminner samt forebygging av forurensning og støy.

Forsvarsbygg har på denne bakgrunn satt i gang et arbeid med å sikre rammebetingelsene for de skyte- og øvingsfeltene som er prioritert for fortsatt bruk og oppgradering. Med rammebetingelser forstås en formalisering av alle relevante krav og hensyn, slik at både Forsvarets og det sivile samfunns interesser er ivaretatt og det blir forutsigbarhet for alle parter. Viktige oppgaver er:

- Å utarbeide reguleringsplaner som gir rammer for fortsatt utvikling av bygg og anlegg, i tråd med Forsvarets behov
- Å formalisere arealbruken i kommunenes arealplanverk
- Å utarbeide reguleringsplaner som ivaretar allmenne interesser og miljøkrav.
- Å avklare og sikre rettigheter til grunn, og legge grunnlaget for evt oppdatering av leie-/bruksavtaler

Setnesmoen skyte- og øvingsfelt er et prioritert område for Forsvaret. Området er det eneste øvelsestilbudet av sitt slag i dag for Forsvaret på nordvestlandet. Kapasitetene her er vesentlige for Heimevernet. Dagens militære bruker, HV-distrikt 011, har hatt tilhold på Setnesmoen fra 1995. Området brukes i et samspill med Lieslia skytefelt i Dovre kommune og delvis Remmedalen i Eid kommune, som begge gir mulighet for begrenset skyting med tyngre våpen. Arealet leies av private grunneiere.

Det er behov for å oppgradere enkelte av skytebanene til tidsmessig miljøstandard og framtidsrettede behov. Foreliggende tiltaksplaner omfatter i hovedsak tiltak på eksisterende baner. Det vil si at områder med bygg og anlegg ikke eller bare i beskjeden grad vil bli utvidet. Se kap 3 for nærmere beskrivelse. Forsvarets og Forsvarsbyggs overordnede krav til oppgradering av anleggene på Setnesmoen er generelt å tilrettelegge tidsmessige anlegg som er i samsvar med brukernes framtidige krav og som ivaretar krav til sikkerhet og miljø. Reguleringsplanen skal ivareta dette.

Kart på motstående side viser skytefeltgrensen.

1.2 Planområdet

Planområdet er ca 1,3 km² stort og omfatter hele området som er leid av Forsvaret til skyte- og øvingsformål, herunder golfbanen. Området berører deler/parseller av gnr 3, bruksnumrene 1, 2, 3 og 5 og gnr 4 bnr 1.

Utgangspunktet vil være å ivareta Forsvarets behov, avvleid mot sivile interesser. Det vil si at plankartet i nødvendig omfang suppleres med hensynssoner eller bestemmelsesområder for å ivareta restriksjoner og verneverdier mm, jf kap 2.3 og kap 4.

1.3 Plansituasjon

Kommuneplanens arealdel, vedtatt 18.06.2013, viser mesteparten av Setnesmoen SØF som område for Forsvaret. Golfbanen er avsatt til idrettsanlegg. Det er flere hensynssoner som berører planområdet. Det gjelder både fareområder (stein- og snøskred, erosjon og flom) og områder med natur- og kulturmiljøverdier. Disse hensyn vil bli lagt til grunn i planarbeidet. Figur 2 viser utsnitt av kommuneplanens arealdel.

Planområdet grenser inn til følgende reguleringsplaner: Frydenlund vest (Plan-ID 630010200; 2000), Frydenlund vest (Plan-ID 630010294; 1994, tidligere plan som ikke ble erstattet av foregående), Frydenlund Øst (Plan-ID 630003773, 1973) og Skottemarka boligområde (Plan-ID: 630012012; 2014).

1.4 Overordnede miljøhensyn

Tilgrensende vassdrag, Rauma og Istra, er varig verna mot kraftutbygging. Dette gir også føringer for forvaltning av strandsonen, jf RPR for varig verna vassdrag.

Planen bygger på Forsvarsbyggs miljøstrategi for vann og grunn, naturverdier, kulturhistoriske verdier og støy.

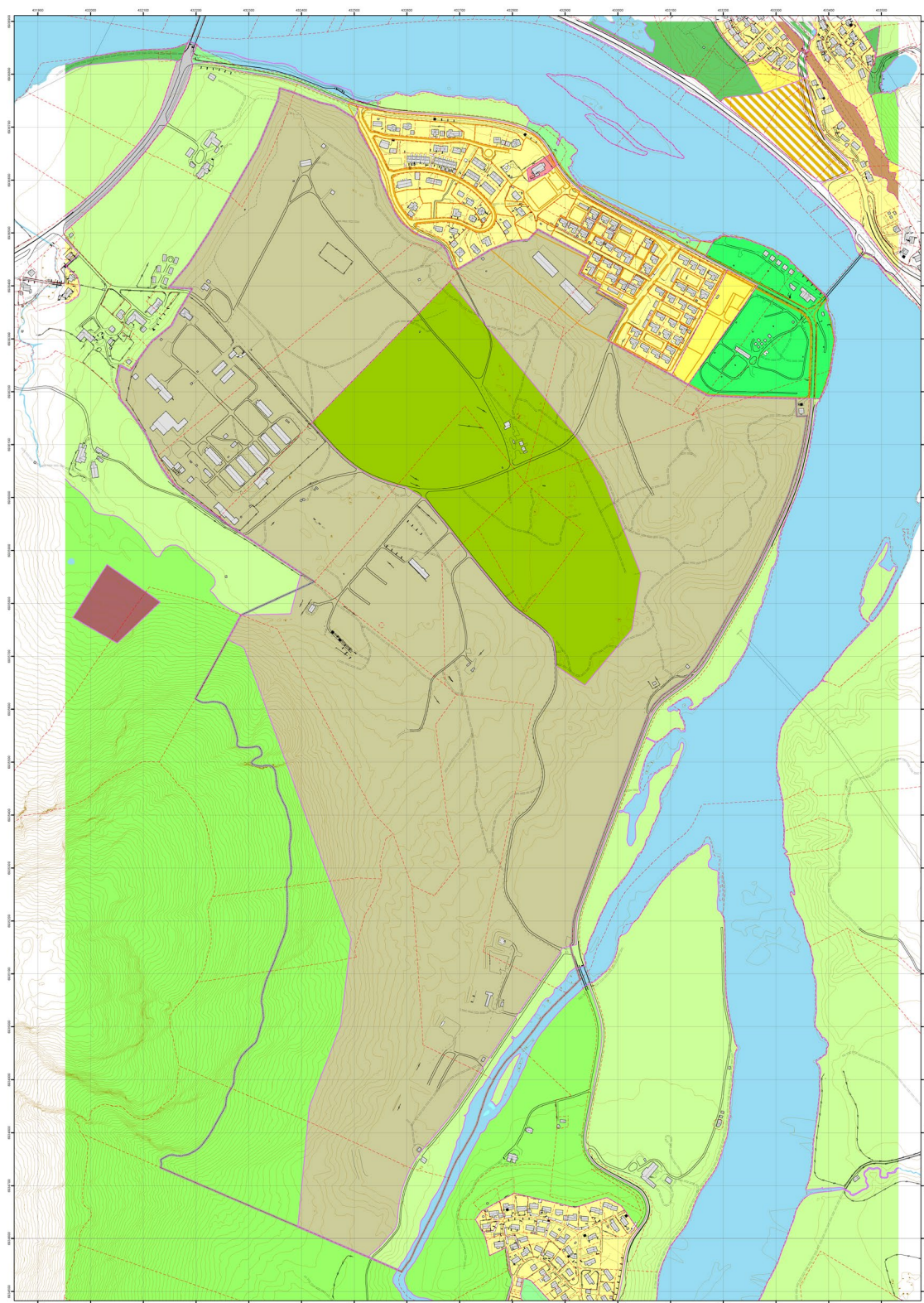
1.5 Forholdet til forurensningsloven og retningslinje for støy i arealplanlegging, T-1442/2016

Etter forurensningsloven § 2 nr 2 skal forurensningsmyndighetene samordne sin virksomhet med planmyndighetene slik at de to lovene brukes sammen for å unngå og begrense forurensning. Etter forurensningsloven § 11 skal forurensningsmessige forhold så langt mulig ivaretas og løses i arealplan. Miljødirektoratet er forurensningsmyndighet for militære skyte- og øvingsfelt.

Forsvarsbygg legger opp til å søke om utslippstillatelse etter forurensningsloven. Utslippssøknaden omfatter både støyproblematikk, forurensning og utlekking til vassdrag. Eventuelle krav til skyte- og øvingsaktiviteten i feltene og behov for avbøtende tiltak, vil bli avklart i utslippstillatelsen. Reguleringsplanen er et viktig grunnlag for søknaden, ved at plassering og omfang av skytebaner mm er gitt her. Planen er ellers utformet slik at eventuelle avbøtende tiltak kan gjennomføres innenfor planens avklarte rammer, uten behov for omregulering eller dispensasjonsbehandling.

Retningslinje T-1442/2016 om støyhensyn i arealplanleggingen er kommunenes verktøy for å regulere etablering av ny bebyggelse med støyømfintlig bruk i støyutsatte områder. Kart som viser utstrekningen av gul og rød støysone er brukt for å belyse støykonsekvenser i kap 5.5. Kartet er også eget vedlegg til reguleringsplanen.

For oppføring av ny bebyggelse med støyfølsomt bruksformål innenfor gul og rød støysone, må støybelastningen konkret, og mulige bygningsmessige tiltak, dokumenteres i byggesaken.

Figur 2 Utsnitt av kommunedelplan for Andalsnes. Grensene for skyte- og øvingsfeltet er vist med lilla strek. Område for Forsvaret er vist med olivengrønn farge, mens golfbanen er mørk grønn

2. PLANPROSESS

2.1 Varsel om planoppstart

Planarbeidet ble drøftet i møte med kommunen i februar 2014. Forsvarsbygg la der fram sitt behov for reguleringsplan, og kommunen redegjorde for forutsetningene for planarbeidet. Møtet er dokumentert i referat av 07.02.2014.

Planarbeidet ble varslet med brev til berørte myndigheter samt grunneiere og naboer 27.05.2014 og kunngjøring i Åndalsnes avis samme dag. Et eget dokument som ga nærmere beskrivelse av planarbeidet og forutsetningene har vært tilgjengelig på kommunens hjemmeside og ble i tillegg sendt berørte myndigheter. Fristen for å gi synspunkter på planarbeidet var satt til 16.06.14.

2.2 Uttalelser til planvarslingen og til planforslaget

Det er mottatt seks skriftlige uttalelser til planvarslingen. Uttalelsene er sammenstilt og kommentert i vedlegg 1. I etterkant har det vært kontakt med berørte grunneiere om grenseforhold ved leirområdet og rettighetsforhold ved grusuttaket. Dette er omtalt i kap 4.

Ved høring og offentlig ettersyn av planforslaget er det kommet fire uttalelser. Disse er sammenstilt i vedlegg 2.

2.3 Endringer etter høring og offentlig ettersyn

Hensynet til naturfare; skred og flom; var mangelfullt omtalt og løst i planforslaget. Jf NVEs innsigelse. På grunnlag av supplerende undersøkelser av skredfare (stein og snø) og områdestabilitet (løsmasseskred) er det innarbeidet hensynssoner på plankartet, med tilhørende bestemmelser. Også området som er utsatt for 200-årsflom i Istra er markert med hensynssone. I områder med snø- og steinskredfare er det etter dialog med NVE skilt på områder med årlig skredsannsynlighet større enn 1/100, 1/1000 og 1/5000, med sikkerhetsklasse hhv S1 til 3, S2 og 3, og S3. Revidert planforslag er derved mer presist på hvilke deler av skyte- og øvingsfeltet der ny bebyggelse av hensyn til skred krever særskilt vurdering og eventuelle sikringstiltak. Beskrivelsen er oppdatert i tråd med dette.

Omtalen av Forsvarets virksomhet og støyavbøtende tiltak er utvida, jf merknad fra fylkesmannen i Møre og Romsdal. Bestemmelse om virksomhetsbegrensninger og varsling av støyende aktivitet er tatt inn i planbestemmelsene.

3. NÆRMERE BESKRIVELSE AV FORSVARETS BEHOV OG PLANLAGTE TILTAK

3.1 Anlegg

Det er nær 14.000 m² bygningsmasse på Setnesmoen. Leirområdet har en bygningsmasse på ca 9.700 m², som dekker Forsvarets behov i dag. Det er ikke planlagt ny bebyggelse, men reguleringsplanen gir rom for oppgraderinger og nybygg i tilknytning til eksisterende bebyggelse, innenfor rammene av bygningsvern.

Feltet har 14 skytebaner tilpasset Heimevernets våpen. Skytebanene dekker ulike bruksbehov mht avstand, type våpen og areal for målområder. Se figur 3. Hensynet til sikkerhet både banene mellom og mot omgivelsene for øvrig er i utgangspunktet ivaretatt med terreng og skyteretning. Enkelte av banene er stengt eller har begrensninger i bruken av hensyn til sikkerhet.

Aktuelle oppgraderingstiltak for banene er generelt knyttet til å tilrettelegge for mer variert bruk, f.eks. skyting på varierende avstander, og for mer effektiv bruk, med elektronisk anvisning. For flere av banene er det behov for fundamenter og blenderinger (beskyttelse) for målmateriell, og oppfylling av voller og kanter for å fange opp prosjektiler og forebygge rikosjetter. Det er også forutsatt en miljømessig oppgradering av banene, med utskifting av vollmasser og bedre forurensningssikring. Planbeskrivelsen vil gi nærmere dokumentasjon.

3.2 Bruk og virksomhet

Behov

For Forsvaret er det viktig at Setnesmoen er tjenlig for sektorens utdannings- og treningsbehov. Det må være mulig å gjennomføre utdanning, trening og øving fra enkeltmanns- til avdelingsnivå i lys og i mørke. Og det må også være mulig å gjennomføre både tørrøving og øving med skarp ammunisjon. Forsvarets skytefelt er helt sentrale for å kunne øve på planlegging, ledelse og gjennomføring av aktivitet der hensikten er å utnytte alle tilgjengelige ressurser optimalt i et gitt scenario. Scenarioet er ikke det samme fra øvelse til øvelse.

Det er for tiden ingen beslutninger om vesentlige strukturelle endringer i bruken av feltet. Fremtidig aktivitet vil i stor grad sammenfalle med den virksomheten som har eksistert de siste tiårene med hovedvekt på lett militær aktivitet og HV som hovedbruker. HVs virksomhet er i stor grad kursbetinget og vil derfor variere mye over året, fra intense kursperioder med mye skyting, til perioder uten støyende aktivitet. I all hovedsak består treningen i bruk av håndvåpen og finkalibret ammunisjon på etablerte baneanlegg. Det gjennomføres også feltmessige øvelser med bruk av løsammunisjon og kjøring/manøvrering med lette kjøretøyer i feltet for øvrig.

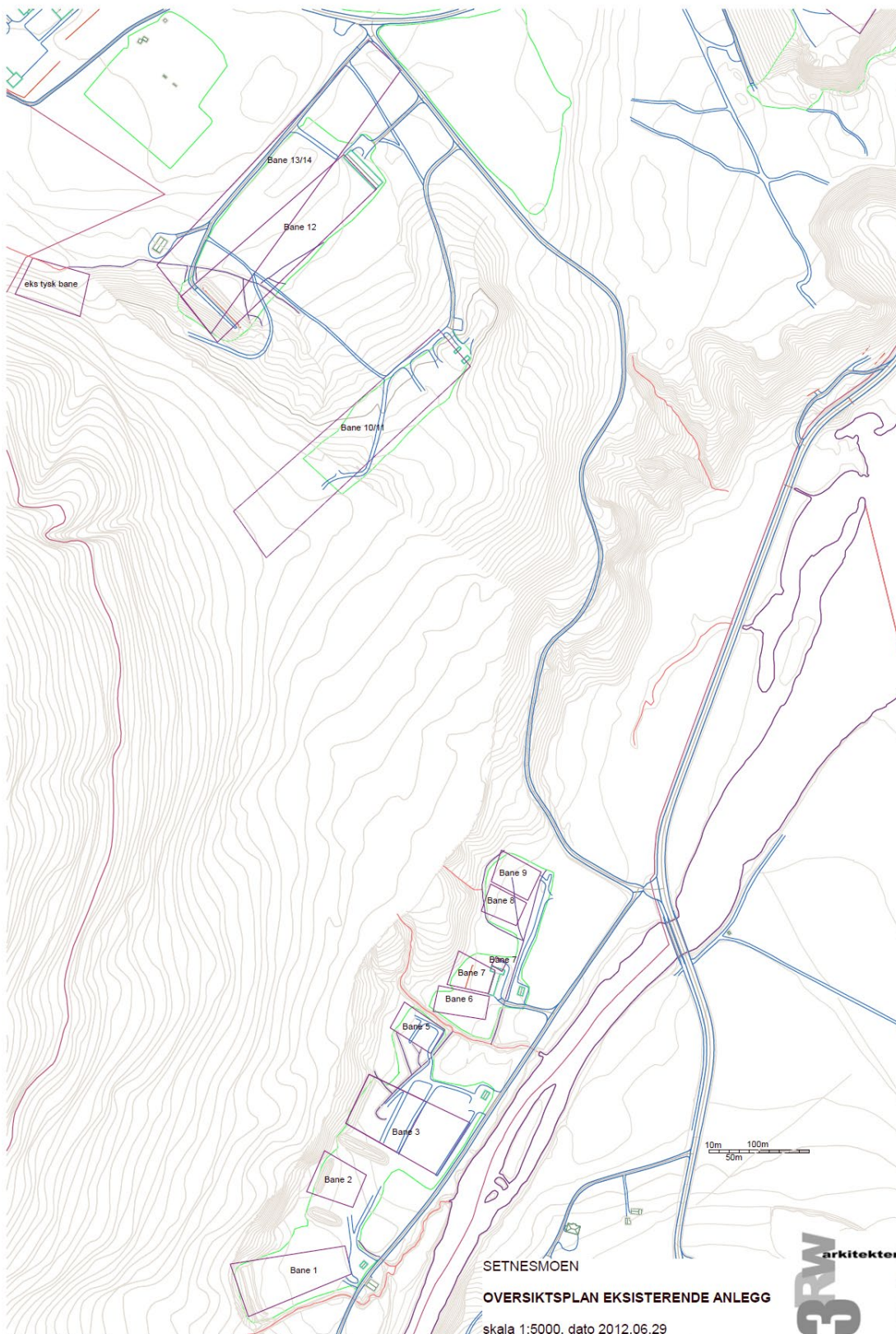
Trening og utdanning foregår gjennom hele året og strekker seg fra grunnleggende ferdigheter på enkeltmanns-nivå, til mer kompliserte handlingsmønstre på avdelingsnivå. Skyting i mørke vil tidvis være en nødvendig del av treningen. Nattskyting har kun et begrenset omfang over året, men HVs feltmessige aktivitet med bruk av løsammunisjon gjennomføres mer regelmessig. Av hensyn til HVs behov vil det være øvelser noen helger.

Brukere

Setnesmoen er et felt der HV er hovedbruker. Bare i liten grad nyttes feltet av Hæravdelinger. Baner og anlegg leies ut til Politiet for gjennomføring av deres kursvirksomhet. Lokale skytterlag benytter baner bare unntaksvis.

Skytebaner og våpensystemer

Skytebaneanleggene ligger delvis sentralt plassert og delvis i søndre deler av feltet; se figur 3. Øvrige deler av feltet nyttes til feltmessig trening. Detaljerte prosedyrer for bruk av baneanleggene fremkommer av Forsvarets interne skytebaneinstrukser.

Figur 3 Oversikt over skytebaner på Setnesmoen

Håndvåpen og finkalibret ammunisjon dimensjonerer behovet. Tunge våpen (ammunisjon > 20mm) benyttes i små volumer og ikke på natt. Løsammunisjon brukes tilnærmet i hele feltet, men nattaktivitet med løsammunisjon gjennomføres forholdsvis sjeldent.

Baner og anlegg i skytefeltet vil ha behov for oppgradering og modernisering med jevne mellomrom. Opp gjennom årene har flere baneanlegg vært gjenstand for forbedringer. For tiden foreligger konkrete tiltaksplaner for å modernisere noen av de eksisterende baneanleggene. De årlige bevilgningene vil imidlertid styre mye av fremdriften. Tiltakene vil delvis berøre forurenset grunn, og må gjennomføres iht gjeldende forskrifter og Forsvarsbyggs egne prosedyrer for tiltak i forurenset grunn. Tiltak på baneanleggene gjøres med sikring mot avrenning og medfører redusert miljøbelastning etter at de er ferdigstilt.

Bruk av skytefeltet

Aktiviteter som normalt gjennomføres på dagtid og kveld

Hverdager

Skytefeltet brukes normalt daglig, og omfatter bruk av løsammunisjon, feltmessig trening, manøver med lette kjøretøyer, skarpskyting med håndvåpen og avdelingsvåpen (mitraljøre). Trening og kurs gjennomføres hele året, men hovedvekten av aktiviteten er vår og høst. Skarpskyting foregår på baner som er godkjent for dette. Bruk av løsammunisjon forekommer hyppigst i områdene Sykehusskogen og Setnesryggen. Tunge våpen har lite bruksvolum over året og gjennomføres bare på dag eller kveld. Estimert ammunisjonsforbruk for alle våpentyper er lagt til grunn i støyberegningene.

Helger og offentlige helligdager

Forsvarets skarpskyting, bruk av løsammunisjon og øving/trening forekommer i helgene, anslagsvis 1 helg/mnd, inkl søndager. Ordinær helgeaktivitet for øvrig medfører ikke støynivåer ved boliger som gir noen støyulempe. I hovedsak er det HVs kursbehov som er styrende for helgeaktiviteten.

Periodisk

Avsetting av mindre ladninger og markørladninger skjer som en del av aktiviteten i feltet, men har bare et lite bruksvolum.

Setnesmoen er involvert i større øvelser, herunder med utenlandske allierte avdelinger, som gir episodisk økt bruk av ammunisjon. Større øvelser annonseres og varsles. Dette inntreffer svært sjelden og vurderes ikke å medføre noen støyulempe. Aktiviteten er ikke inkludert i støyberegningene for feltet.

Aktiviteter som må gjennomføres om natten (kl 23-07)

Øving og trening om natten har to formål. Det ene er å trene på stridsutholdenhet ved at enkeltpersoner eller avdelinger belastes over lengre tid, der dag og kveld gir for kort varighet. Det andre er å tilegne ferdigheter som går ut på å drive strid i mørket. Det innebærer at noe øving og trening må foregå om natten, men det totale behovet på Setnesmoen er lite. Nattaktiviteten vil foregå periodisk avhengig av kursplanene, og omfatter bruk av skarp ammunisjon, løsammunisjon og manøver med lette kjøretøyer. Det meste av mørketreningen over året gjennomføres på kveldstid, før natten inntreffer kl 23.

Særskilte behov som kan medføre økt støyende aktivitet

Trening i forbindelse med forberedelser til spesielle oppdrag nasjonalt eller internasjonalt, pålagt av Forsvarets operative hovedkvarter, kan medføre behov for aktivitet ut over det normale. Det kan også omfatte behov i perioder der aktiviteten skal være innstilt eller redusert på grunn av tidspress for å få en avdeling klar til oppdrag. Denne type oppdrag er lite forutsigbare, men vil normalt forekomme svært sjelden. Det er likevel nødvendig å ha tilgang til øvingskapasiteter dersom Forsvarets ledelse fatter vedtak om rask opptrening av mannskaper.

3.3 Sikkerhet

Hensynet til sikkerhet i tilknytning til Forsvarets skytebaner/-felt er grunnleggende viktig. Dette er i utgangspunktet regulert i Forsvarets egen sikkerhetsinstruks og i sikkerhetsmaler for de enkelte våpentyper.

Hensynet til sikkerhet under skyting er ivaretatt innenfor leid grunn.

3.4 Flerbruk

Setnesmoen SØF er generelt ikke tilrettelagt for flerbruk, men det er få restriksjoner på sivil bruk, bortsett fra når skytebanene er i bruk. Området brukes som nærrekreasjonsområde. Golfbanen drives uten restriksjoner, men Forsvaret har bruksrett til arealet. Jaktretten i området disponeres av grunneierne.

3.5 Erverv av grunn og rettigheter

Setnesmoen omfatter ca 15 eiendommer under gnr 3 bnr 1, 2 og 5 samt gnr 4 bnr 1. Det er fem berørte grunneiere, som Forsvarsbygg leier grunn av. Leide rettigheter er avklart i avtaler. Det er ikke behov for å erverve ytterligere grunn eller rettigheter som følge av planlagte oppgraderinger av Setnesmoen SØF.

4. PLANFORSLAGET

4.1 Hovedtrekk

Utgangspunktet for reguleringsplanen er å sikre Forsvarets interesser, innenfor rammene av grunneieravtalene, andre bruks- og brukerinteresser og allmenne hensyn. Dette foreslås løst med en kombinasjon av ulike arealbruksformål, hensynssoner og tilhørende bestemmelser.

4.2 Samferdselsanlegg

Setnesmoen har tilfredsstillende tilknytning til offentlig vegnett. Oppgradering av skytebanene antas ikke å medføre ulempe for trafikk eller vegnett. Det er ingen kjente konflikter med vegplaner.

Vegen inn i planområdet fra fv 174 Gryttenvegen, forlengelsen av Frydenlundvegen, har flere brukere enn Forsvaret. Veggen foreslås derfor regulert til vegformål. Fra fv 174 og opp til skytefeltgrensa er Frydenlundvegen allerede regulert. Det er ikke forutsatt oppgradering eller utbedring av veggen. Reguleringen har til hensikt å markere at dette er en felles atkomst til golfbanen og Forsvarets område. Hovedatkomsten til leirområdet fra E136, Setnesvegen, foreslås ikke regulert, da det ikke er behov for tiltak på denne veggen. Byggegrense mot fv 174 er vist på plankartet.

4.3 Områder for Forsvaret

Områder for bebyggelse

Delområdet omfatter selve leirområdet, med ulike typer bebyggelse. I leirområdet er det om lag 9.700 m² bygningsmasse fordelt på ca 20 større og mindre bygninger. Funksjonene er administrasjonsbygg, garasje, verksted, lager samt en begrenset forlegningskapasitet i leiren. Bygningene ligger i tilknytning til hovedatkomsten og er inngjerdet. Det er ikke konkrete planer for ny bebyggelse, men reguleringsplanen gir rom for oppgraderinger og nybygg i tilknytning til eksisterende bebyggelse, innenfor rammene av vernestatusen for deler av leirområdet.

Innenfor gjerdet er utnyttelsen ca 6 % BYA. Det foreslås en ramme for å utvide bebygd areal med inntil 50 %, slik at BYA blir 9 %, kombinert med angivelse av maksimum høyde for ny bebyggelse. Området er markert MF1 på plankartet.

Utenfor leirområdet er det et garasjeanlegg ved Frydenlund med bygningsmasse på ca 3.000 m². Det er ikke planlagt utvidelse her. Området, som i hovedsak allerede er regulert (se kap 4.7) er markert MF2 på plankartet.

I tillegg til dette er det ca 1.000 m² enklere bygg i tilknytning til skytebanene; se nedenfor.

Skytebaneområder

Baneanleggene er gruppert i to. Bane 1 – 9 ligger sør i feltet, opp fra Istra, mens banene 10/11, 12 og 13/14 ligger sør for leirområdet. Skytebaneområdene er samlet i én planteig, vist som MS1 på plankartet. Topografi og hensyn til sikkerhet gjør at det ikke er aktuelt å utvikle nye baner mellom de to baneanleggene. Det foreslås bestemmelser som åpner for nødvendige tiltak for å vedlikeholde og oppgradere baneanleggene, med standplasser og målarrangementer, veger mellom disse, mindre bygg for utstyr mm.

Øvingsområder

Øvrige deler av Forsvarets eiendom brukes som øvingsområder uten skarpskyting. Det er primært områder for feltmessig bruk, inkludert bruk av løsammunisjon, uten særskilt tilrettelegging med anlegg mm. Det er ikke forut-

satt spesielle bygge- eller anleggstiltak i disse områdene, men planen hjemler etablering av veger/kjøretraseer for å dekke eventuelle fremtidige behov.

Område MS2 er tørrøvingsområde og telthorlegningsplass mm. Innenfor dette området er det også et sandtak som er nær ferdig drevet innenfor de rammene som for flere tiår siden ble avklart mellom grunneieren og Forsvaret. Det kan fortsatt være mulig med noe uttak innenfor det avgrensa området. Område MS3 er primært sikkerhetssone for skytebanene i område MS1. MS4 er mindre brukte deler av skyte- og øvingsområdet.

4.4 Golfbane og område for Forsvaret

Golfbanen på Setnesmoen ble opprinnelig anlagt tidlig på 1900-tallet og var i bruk til ca 1915. Banen ble tatt opp igjen på midten av 1990-tallet etter overenskomst med Forsvaret. Rauma GK framleier grunn av Forsvaret. Banen er i kommunedelplanen avsatt til idrettsanlegg. Med utgangspunkt i leiestatus og Forsvarets rettigheter foreslås området regulert til kombinert formål. Idrettsanlegget antas å være fullt utbygd, og det foreslås ikke spesielle bestemmelser for området. Deler av området er imidlertid skredutsatt og omfattes av hensynssone.

4.5 Vassdrag

Del av Istra, ut til eiendomsgrensa, foreslås regulert til friluftsområde i sjø. Forsvaret bruker ikke dette området. Istra går ved flom inn på Forsvarets område, uten at bygg eller anlegg er utsatt. Det er heller ikke forutsatt nye tiltak i dette området.

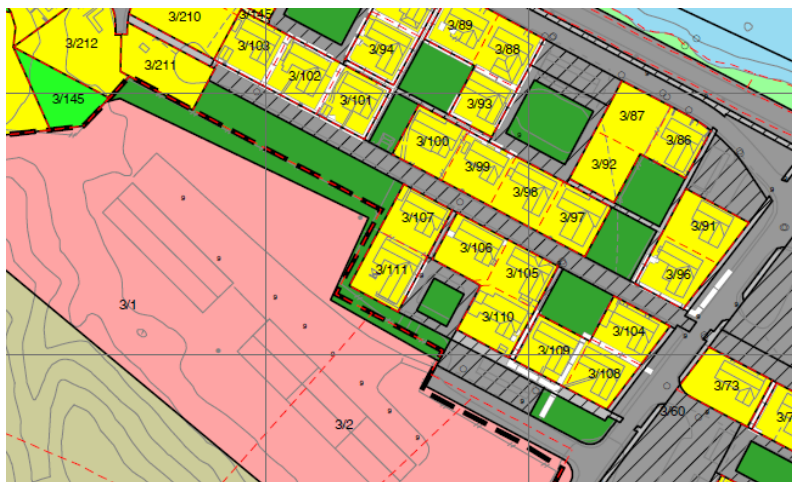
4.6 Hensynssoner og vernehensyn i planen

Områder med skredfare (stein-, snø- og løsmasseskred) er vist som hensynssoner H310. I områder med risiko for stein- og snøskred er det skilt på områder med større årlig sannsynlighet enn 1/100, 1/1000 og 1/5000. Tiltak i tilhørende sikkerhetsklasser, jf TEK, krever sikringstiltak for å oppnå tilstrekkelig sikkerhet. Områdene er markert med hhv H310_1, H310_2 og H310_3. Områder med risiko for løsmasseskred er markert med H310_4. Her kreves dokumentasjon for at områdestabiliteten er ivaretatt, før tiltak blir gjennomført. Se kap 2.3 og 5.8.

Områder med flomfare er vist som hensynssone H320. 200-årsflommen er lagt til grunn. Det tillates ikke nye bygg eller anlegg i området.

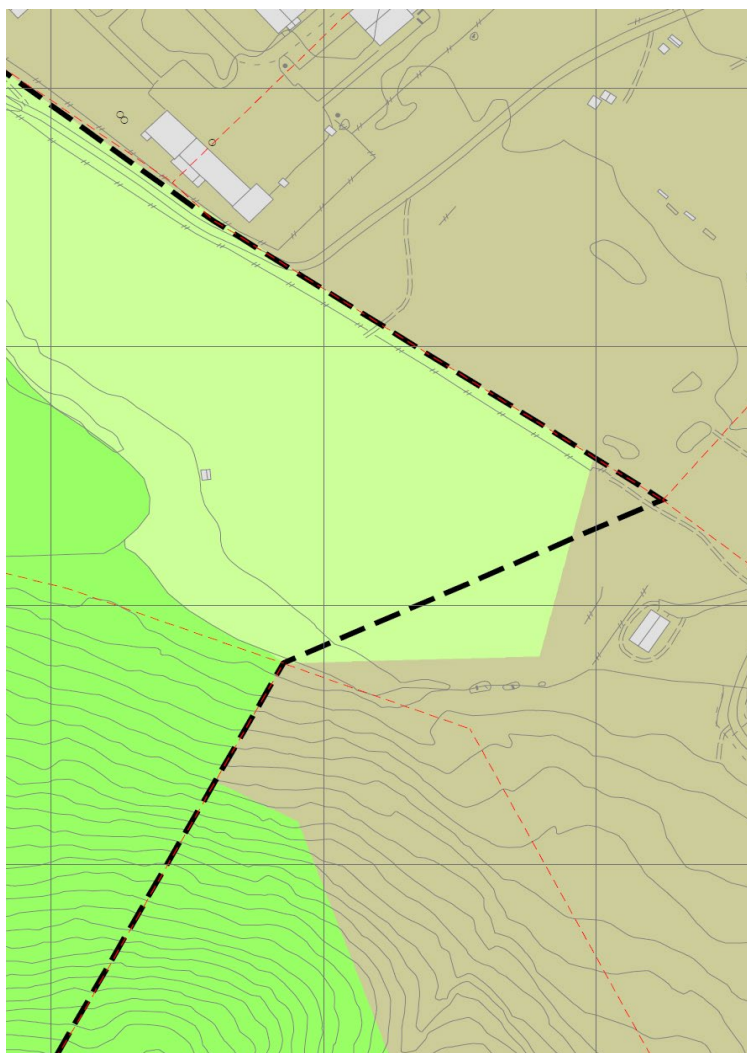
Viktige naturmiljøer langs Istra og Rauma og under Setnesaksla foreslås sikret med hensynssoner (H560). Dette er i tråd med kommunedelplanen. Se kap 5.1 for nærmere omtale. Den verneverdige delen av leirbebyggelsen og et enkeltbygg foreslås sikret med hensynssone som kulturmiljø (H570). Seks mindre og et større område med automatisk fredete kulturminner er markert som båndlagte (H730). Se kap 5.3.

4.7 Forholde til andre planer

Planforslaget har et marginalt avvik fra gjeldende regulering ved Frydenlund ved at deler av Forsvarets leieareal er vist som friområde. Se figur 4. Området er inngjerdet og ikke tilgjengelig for allmennheten, og det foreslås derfor regulert til område for Forsvaret (avgrenset med svart stipling). Garasjeanlegget er allerede regulert, men inngår i ny plan.

Figur 4 Plansituasjon ved Frydenlund

Sør for leirområdet følger kommunedelplanen markslagsgrensa mot dyrka mark (lys grønt) som grense mot øvingsområdet (olivengrønt), mens reguleringsforslaget følger grensene for det leide området (vist med svart stipling). Avviket har ingen praktisk betydning, da grunneieren fortsatt kan dyrke arealet.

Videre sørover har kommunedelplanen en skjematisk avgrensning i lia mellom Setnesmoen og LNF-områdene mot Setnesaksla, hhv olivengrønt og skarpt grønt på utsnittet fra kommunedelplanen. Reguleringsforslaget følger grensa for det leide arealet. Heller ikke dette antas å ha praktisk betydning, da bratthenget her uansett er lite brukt av Forsvaret og heller ikke av andre.

Figur 5 Plansituasjonen Setnesmoen – Setnesaksla

5. KONSEKVENSER AV PLANFORSLAGET

5.1 Naturmangfold

Biologisk mangfold

Forsvarsbygg har kartlagt biologisk mangfold i området i 2002. Kartleggingen ble utført etter spesifikasjon som bygger på håndbøkene om viltkartlegging, naturtypekartlegging og kartlegging av ferskvann. Rauma kommune har foretatt tilsvarende kartlegging i 2004. Det er i tillegg, i 2014, gjennomført en kartlegging av fremmede arter.

Det er kartlagt fem naturtypelokaliteter innenfor Setnesmoen. Fire av områdene er knyttet til miljøet rundt Istra. Det gjelder «veggen» av gråor-heggeskogen med raviner (lokalt viktig), sump- og kildeskogen samt brakkvannsdeltaet ved samløpet med Rauma (begge viktig), og kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti (svært viktig). I sistnevnte område vokser også firling, som er en art med særlig stor forvaltningsinteresse. Prioriterte områder er vist som hensynssoner i kommuneplanens arealdel.

Naturtyper klassifisert som svært viktige, er vist som hensynssoner.

Det er kartlagt ti voksesteder for fire forskjellige fremmede plantearter. Sju av voksestedene er ved leirområdet og tre er i tilknytning til skytebanene. Det foreslås planbestemmelsene om tiltak mot spredning av disse artene ved anleggsvirksomhet.

Utslipp til vann fra skytebanene har ikke påviselig effekt på naturverdier i tilgrensende vassdrag.

Ved planlegging av skytebaner mm vil det bli lagt vekt på å forebygge avrenning til og annen påvirkning på vassdrag. Se planbestemmelsene om dokumentasjonskrav for planlagte tiltak.

Vurdering etter naturmangfoldloven kap II

I følge nml § 8 skal kunnskapsgrunnlaget stå i rimelig forhold til den forventede påvirkningen fra Forsvarets bruk. Den samlede belastningen av Forsvarets aktivitet vurderes som lav til moderat, og kunnskapsgrunnlaget anses å være godt. Se vedlegg 3.

Kilde: Vurdering etter naturmangfoldloven. Forsvarsbygg Futura rapport nr 719/2015

5.2 Naturressurser

Mesteparten av Setnesmoen er en grusavsetning. I nordøstre del av planområdet er det et relativt stort masseuttak av grus; se figur 6. Uttaket har skjedd etter overenskomst mellom grunneier og Forsvaret fra 1960-tallet, men det er ikke omtalt i Forsvarets leieavtale. Uttaket har så vidt vites skjedd uten driftsplan etter minerallovgivningen. Grensene for uttaksområdet ble gått opp i terrenget, og uttaket er drevet fram til disse grensene. Masseuttaket må anses å være nær avsluttet, men noe uttak til husbehov kan være akseptabelt. Forsvaret benytter arealet til feltmessig virksomhet og arealet foreslås regulert til forsvarsformål. Eventuell utvidelse av uttaksområdet ut over yttergrensene vil i tilfelle utløse krav om ny reguleringsplan og konsesjon etter mineralloven. Forsvaret som leietaker vil i en slik prosess være viktig part.

Det er ikke registrert grunnvannsuttak innenfor området.

En mindre del av området er dyrka mark som drives av grunneieren. Denne muligheten blir opprettholdt.

Figur 6 Grusuttak på Kvesnes, nordøst i planområdet

5.3 Kulturminner og kulturmiljø

Setnesområdet var en sentral ekserserplass i Møre og Romsdal alt på 1700-tallet. Leiren ble utvidet i forbindelse med oppbyggingen av Forsvaret i siste halvdel av 1800-tallet. Den første formelle leiekontrakten mellom grunneierne og representanter for Hæren ble undertegnet i 1818. Området ble gradvis utvidet fram til 1904. Den eldste leirbebyggelsen ble reist i perioden 1880–1900. I mellomkrigstiden tilkom flere bygninger, bl a kantine, lager, verksted. I april 1940 ble leiren bombet av tyskerne og mye av den opprinnelige bebyggelsen ødelagt. Under okkupasjonen ble det oppført en rekke tyskerbrakker.

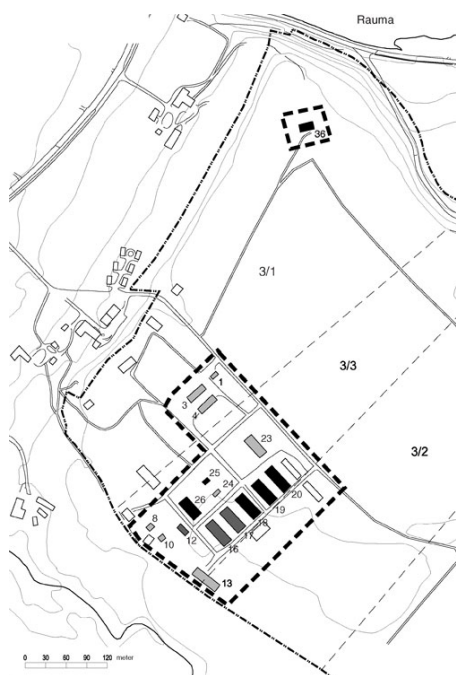
Leiren ble i perioden 1945–95 brukt til alminnelig infanteriopplæring og forsterket med flere bygninger, bl a verkstedbygg, garasjer, messebygg, vedlikeholdsbygg, administrasjonsbygg mm. Den gamle befalsforlegningen brant i 1972 og ble erstattet av et nybygg. Den verneverdige delen av leirbebyggelsen og et enkeltbygg foreslås sikret med hensynssone som kulturmiljø. Av andre nyere tids sivile kulturminner fins vegfår gjennom området. Dette blir ikke berørt av planlagte tiltak.

Det ble gjennomført arkeologiske registreringer i 2013. Arbeidet ble sluttført sommeren 2014. Dokumentasjonskravene i kulturminneloven § 9 anses etter det å være oppfylt. Det er seks mindre og et større område med automatisk fredete kulturminner i planområdet. Disse er markert på plankartet som båndlagte. Det er ikke behov for å dispensere fra fredningen for noen av de automatisk fredete kulturminnene.

Figur 7 Sykestua (inv. nr. 0036) som ligger et stykke unna det sentrale leiområdet, er godt bevart og sjelden i nasjonal sammenheng.

Bebyggelsen i leiområdet er viktige militære kulturminner. Setnesmoen har gjennom tre århundrer vært det sentrale militære øvingsområdet og etablissementet i Møre og Romsdal, og er i dag den eneste større militærleir i fylket. Leiren har derfor betydelig militærhistorisk og antikvarisk verdi, først og fremst pga et meget enhetlig trehusmiljø. I Forsvarets landsverneplan er følgende bygninger vernet slik:

Bygninger med verneverdig eksteriør og interiør med arkitektoniske detaljer, FKP verneklasse 1:

Tre forlegninger (nr 18, 19 og 20, oppført 1945), to magasin (nr 25 og 26, oppført 1899) og sykestue (nr 36, oppført 1898)

Bygninger med verneverdig eksteriør og innvendig hovedstruktur, FKP verneklasse 1:

Messebygg (nr 12, oppført 1919) og to forlegninger (nr 16 og 17, oppført 1945)

Bygninger med verneverdig eksteriør, FKP verneklasse 1

Vakt/arrest (nr 1, oppført 1886), latrine/bad (nr 8, oppført 1939 og nr 10, oppført 1952), magasin/lager (nr 13, oppført 1954), magasin (nr 23, oppført 1926) samt tre bygninger med ukjent funksjon (nr 3, oppført 1885, nr 4, oppført 1898 og nr 24, oppført 1935).

Prioriterte områder er sikret i reguleringsplanen med hensynssoner.

5.4 Friluftsliv, idrett og jakt

Skyte- og øvingsfeltet blir brukt som friluftsområde til turgåing, riding, golf og jakt.

Det er ferdselsrestriksjoner ved skarpskyting i skyte- og øvingsfeltet. Dette varsles ved rødt flagg, og for større skytinger annonseres det i lokale aviser. I tillegg er det satt opp generell informasjon på de viktigste ferdselsårene i feltet.

For deler av hjortejakta er det avtaler med rettighetshaverne om tilpasninger av skyte- og øvingsaktivitetene under jakta.

Rauma golfbane ligger tett ved leirområdet. Fra 2007 er dette en 9-hulls bane med driving range. Anlegget drives av Rauma golfklubb. Forutsetningen for planarbeidet er at banen reguleres som idrettsanlegg, jf kommuneplanens arealdel, men med bruksrett til arealene for Forsvaret.

Barn og unges interesser i planområdet

Området har ikke anlegg eller liknende tilrettelagt for barn og unge. Barn og unges interesser er derved knyttet til det allmenne friluftslivet, som er pålagt restriksjoner under pågående skyting. Det er ingen områder med eksplosivresten som kan være farlige for barn og unge.

5.5 Støy

Bruk av skytebanene på Setnesmoen gir støysoner med utbredelse ut over skytefeltets grenser. Det er gjennomført en støyberegning i hht kriterier og grenseverdier i støyretningslinjen T-1442/2016. T-1442 er kommunenes verktøy for å regulere etablering av ny bebyggelse med støyømfintlig bruk i støyutsatte områder. I utgangspunktet bør ikke ny støyfølsom bebyggelse etableres i rød sone. Gul sone skal ikke betraktes som forbudssone, men en vurderingssone, der tilfredsstillende støyforhold bør godtgjøres før etablering av nye boliger.

Det er i kommuneplanens arealdel at støysonene vil være et hensiktsmessig verktøy i arealforvaltningen, idet utbredelsen av sonene kan implementeres i sin helhet. Forsvarsbygg anmoder Rauma kommune om å legge gul og rød støysoner til grunn som hensynssoner i kommuneplanen. Å legge inn hensynssoner for støy i reguleringskartet for Setnesmoen skyte- og øvingsfelt anses ikke å være relevant for planen.

Konsekvenser av støy fra skytefeltet

Utbredelse av gul og rød støysoner i samsvar med grenseverdier i T-1442/2016 er vist i figur 8.

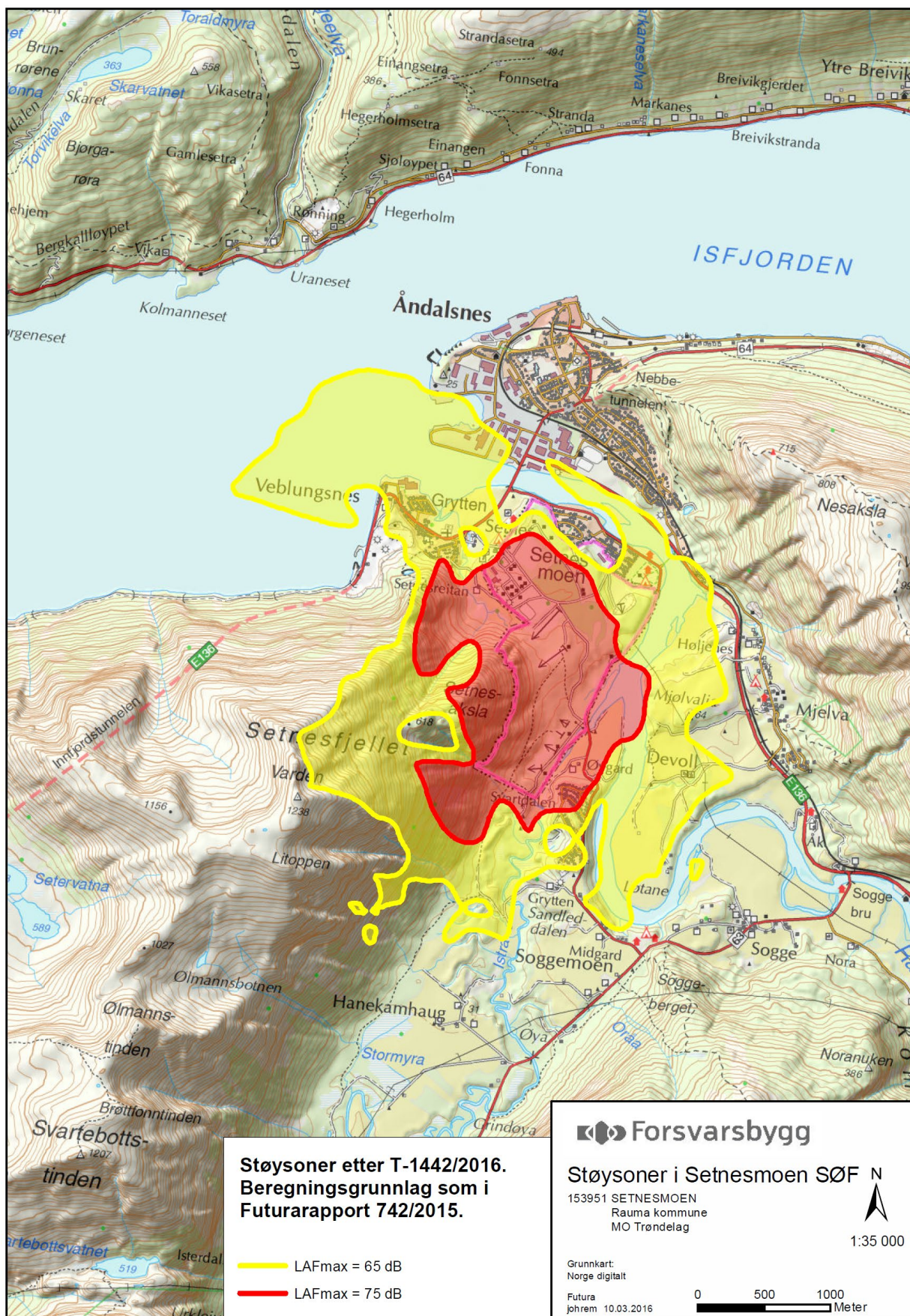
Beregningsgrunnlaget for støy viser at Forsvaret i all hovedsak benytter finkalibret ammunisjon i skytefeltet, ref støyrapport 0015/2017/Miljø. Det er maksimalstøy som er dimensjonerende for utbredelse av støysonene.

Det foreligger ikke planer om vesentlige endringer i bruken av feltet, og opplevd fremtidig støy fra skyting på Setnesmoen vil trolig endre seg lite.

Rød sone overlapper deler av boligfeltet på Flatmelan sørøst for skytefeltet. Sonen dekker ikke arealer hvor kommuneplanen legger opp fremtidig boligetablering. Gul støysoner har en større utbredelse og overlapper noen mindre arealer på Setnes og Veblungnes som er avsatt til fremtidig boligbygging i kommuneplanens arealdel.

Planbestemmelsene legger opp til at støyforhold skal vurderes og dokumenteres ved søknader om nye tiltak i skyte- og øvingsfeltet, herunder mulige støytiltak for ikke å øke utbredelsen av støysonene.

Støy fra skytefeltet vurderes etter dette å ha et begrenset konfliktpotensial for lokale planer for arealutnyttelse utenfor skytefeltet.

Figur 8 Støysoner etter T-1442/2016

Støyavbøtende tiltak

Skyteaktiviteten ved Setnesmoen er relativt lav over året. Dette henger sammen med at feltet nyttes av få avdelinger og avdelinger som ikke har behov for kontinuerlig bruk av skytebanekapasitetene. Feltet har lang historie, og leirområdet, baner og anlegg har utviklet seg side ved side av Åndalsnes sentrum for øvrig. Dette har pågått over lang tid. Forsvarsbygg registrerer svært få klager og henvendelser på støy, og naboskapet med skytefeltet synes å medføre små støyulemper. Forsvarsbygg har inntrykk av at Rauma kommune er av samme oppfatning. Etter vårt skjønn bør dette legges til grunn og gjenspeiles i forventet ressursbruk for støyreducerende tiltak.

Den høyeste støybelastningen ved boliger er beregnet ved boligfelt i søndre del av feltet. Avstanden fra boligene til de nærmeste skytebanene er forholdsvis kort, uten noen naturlig støyskjerming. Høye fjellformasjoner inntil skytebanene kan i enkelte situasjoner gi støyrefleksjon og forsterke støyvirkningen når banene er i bruk.

Korte avstander mellom skytebaner og boliger, uten naturlig støyskjerming (topografi) er situasjonen også i andre skyte- og øvingsfelter. Forsvarsbyggs erfaring er at effektive tiltak for støyreduksjon under tilsvarende forhold er krevende.

Støytiltak ved mottaker

For samferdselskilder er det vanlig med lokale støyavbøtende tiltak ved mottaker av støyen. Dette kan være bygningsmessige tiltak eller lokale skjermes for å redusere innendørs støy, og støy ved uteplass. Dette er kilder der en har god kontroll på plasseringen av støykilden.

Militær aktivitet foregår ofte i stor avstand fra bebyggelse. Dette vil sammen med mulige refleksjoner, ofte gjøre skjermingseffekt av selve bygningen begrenset, særlig for mindre bygninger, som eneboliger. I disse tilfellene blir ofte forskjellen mellom stille side og støyutsatt side av et bygg liten, og tiltaket vil kun gi støyreduksjon for det enkelte bygg. Dette gjør at støytiltak ved mottaker av støy fra skyte- og øvingsfelt ofte er kostnadskrevende i forhold til effekten av tiltakene. Videre viser erfaringer fra tiltak på bolig mot flystøy, der en normalt har innfall fra lyden på flere sider, at den støyreducerende effekten som oppnås er relativt liten i forhold til kostnadene.

Tiltak ved støykilde

Tiltak ved støykilde er å foretrekke der det er mulig, da det gir effekt for all bebyggelse, både innendørs og uten-dørs. Det er enklere å foreta tiltak på høyfrekvent lyd (eksempelvis lette våpen) enn på lavfrekvent lyd (tunge våpen og sprengninger).

Det har tidligere vært vanlig å bruke voller og standplassbygg for å skjerme for støy fra skytebaner. For at voller skal være effektive må avstanden mellom skytter og vollen være kort. Ved store avstander mellom støykilde (skytter) og tiltak (voll) vil den støydempende effekten være begrenset.

Ved ev. fremtidige behov for etablering av nye skytebaner er det viktig å plassere banen på et gunstig sted i forhold til støyømfintlig bebyggelse, f.eks. i størst mulig avstand til boliger eller på steder med gunstig topografi. Det er pr. i dag ikke planer om etablering av nye skytebaneanlegg på Setnesmoen.

Etablerte tiltak

Det er to overbygde og isolerte standplasshus i feltet. Én av banene har også 6 m lange fremstikk. Standplasshusene har støydempende effekt når skytterne ligger i huset, men ikke når det trenes på fremrykket skyting, dvs. når skytterne flytter seg fremover i baneløpet. Skyting fra fremrykkede posisjoner og korte hold, tilhører den normale trening og utdanningen for HV. Etablerte standplasshus har derfor kun begrenset støydempende effekt.

Én av skytebanene har voller på tre sider. Vollene har en høyde og plassering som gir støyreduserende effekt i noen retninger.

Vurdering av nye tiltak

Forsvarsbygg ønsker å redusere støyulempene for omgivelsene hvis det er mulig uten urimelig kostnad og uten forringelse av Forsvarets treningsmuligheter. Muligheter for nye støyavbøtende tiltak er vurdert under. Mesteparten av aktiviteten i feltet foregår på bane 3 og bane 4. Uten tiltak på bane 3 og 4 vil tiltak på andre baner gi veldig liten/ingen effekt. Vi har derfor fokusert på bane 3 og 4 i vurderingen av nye tiltak.

Boligene som er mest berørt av støy fra skytefeltet ligger i nærheten av bane 3 og 4, sør i feltet, og støyvoll vil som nevnt kunne ha støyreduserende effekt. Støyvoll i bakkant av skytebanene må ha en viss høyde for å oppnå god støydempende effekt. Desto høyere vollen er, desto bredere må foten av vollen være. I bakkant av bane 4 renner det en bekk som gjør at vollen må flyttes innover i baneløpet og derigjennom spise av skytebanearealet. Etablering av en slik voll vil frata Forsvaret muligheten å skyte på ønskede skyteavstander. På bane 3 og 4 trenes det på fremrykket skyting, og et standplassbygg vil derfor ha liten effekt.

Begrense eller stoppe bruk av skytebanene lengst sør i feltet ville hatt støyreduserende effekt ved berørte boliger, men en slik tilpasning ville gitt store begrensninger på bruk av skyte- og øvingsfeltet, og er ikke forenlig med Forsvarets behov.

Vi mener at innbygging av bane 3 og 4 (skytehall) eller etablering av lokale støyskjermer ved de berørte boligene kan gi en støyreduserende effekt. Skyting fra innebygde baner (skytehall) gir tilnærmet ingen støyutslipp. Etablering av skytehall er imidlertid svært kostnadskrevende, 40-50 MNOK, og er i dag kun etablert ved to lokasjoner. For begge steder er årlig bruksvolum vesentlig høyere enn på Setnesmoen. Det er ingen planer eller midler i sektoren til støytiltak av tilsvarende art, og Forsvarsbygg anser etablering av skytehall som urealistisk.

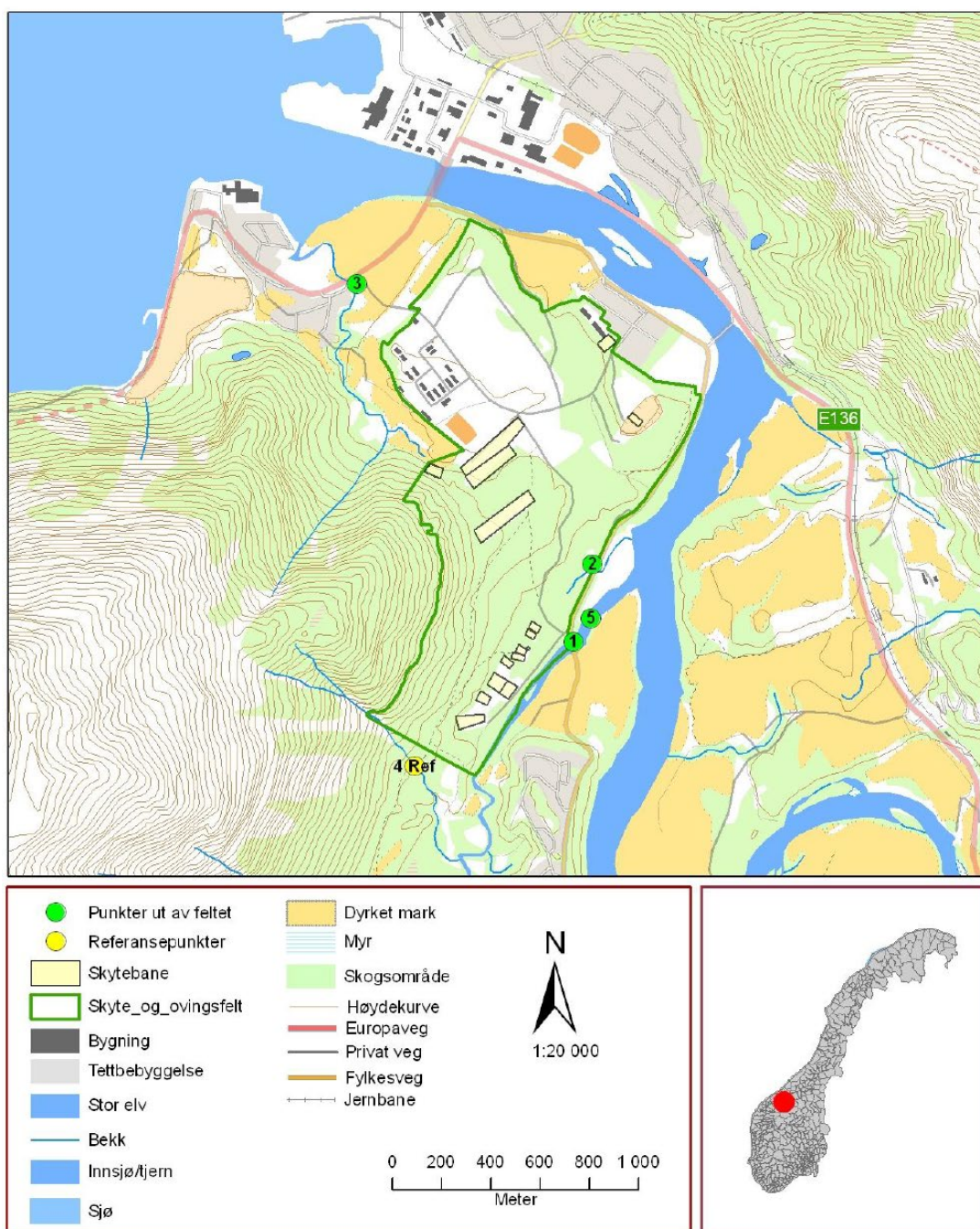
Lokale støyskjermer ved mottaker blir av og til brukt som avbøtende tiltak mot vegtrafikkstøy. I disse tilfellene er mottakeren (boligen) ofte nær kilden. Sammenlignet med boliger som er berørt av vegtrafikkstøy, er boligene i nærheten av bane 3 og 4 lengre unna kilden. Effekten av å bygge lokale støyskjermer er derfor ukjent. Vi kan beregne effekten av et slikt tiltak, men vet ikke om gjeldende beregningsmetode vil gi et svar som er til å stole på.

Fysiske tiltak som i tilstrekkelig grad har støyreduserende effekt, og som kan realiseres uten høye kostnader eller negative virkninger for Forsvarets bruk, er krevende å gjennomføre på Setnesmoen. Virksomhetsbegrensninger og krav om varsling av den mest støybelastende aktiviteten, er imidlertid implementert i planbestemmelsene. Varsling av støyende virksomhet og forutsigbarhet har erfaringsmessig god effekt for å redusere støyplage.

5.6 Utslipp til vann og grunn

Setnesmoen ligger i Romsdal vannområde. Det aktive skytebaneområdet i sør dreneres via små bekker ut i Istra og videre til Rauma og Isfjorden, mens banene i nord dreneres via Setnesgrova ut i Isfjorden. Det er ingen drikkevannsuttak i eller ved Setnesmoen. Forurensningsbelastningen på Setnesmoen er kartlagt systematisk siden 2004.

Det er kartlagt tre områder med forurenset grunn fra tidligere virksomhet, utenom skytebaner. Dette gjelder bilverksted, lagre og deponier. Det er gjennomført miljøteknisk grunnundersøkelse, og det er ikke påvist påvirkning som er i konflikt med gjeldende arealbruk.

Figur 9 Overvåkingspunktet for vann. Illustrasjon fra Forsvarsbyggs overvåkingsrapport

Feltet inngår i Forsvarsbyggs nasjonale overvåkingsprogram for vann og grunn i skyte- og øvingsfeltene. Eventuelle tiltak for å forebygge forurensning vil bli vurdert i planen, jf kap 2.5. Det er ikke påvist forurensningskonsentrasjoner som utløser behov for tiltak.

5.7 Infrastruktur

Planforslaget utløser ikke behov for investeringer i teknisk infrastruktur (vannforsyning, avløpsanlegg eller energiforsyning). Det er heller ikke behov for tiltak på vegnettet. Planen tar her utgangspunkt i eksisterende situasjon og formaliserer den.

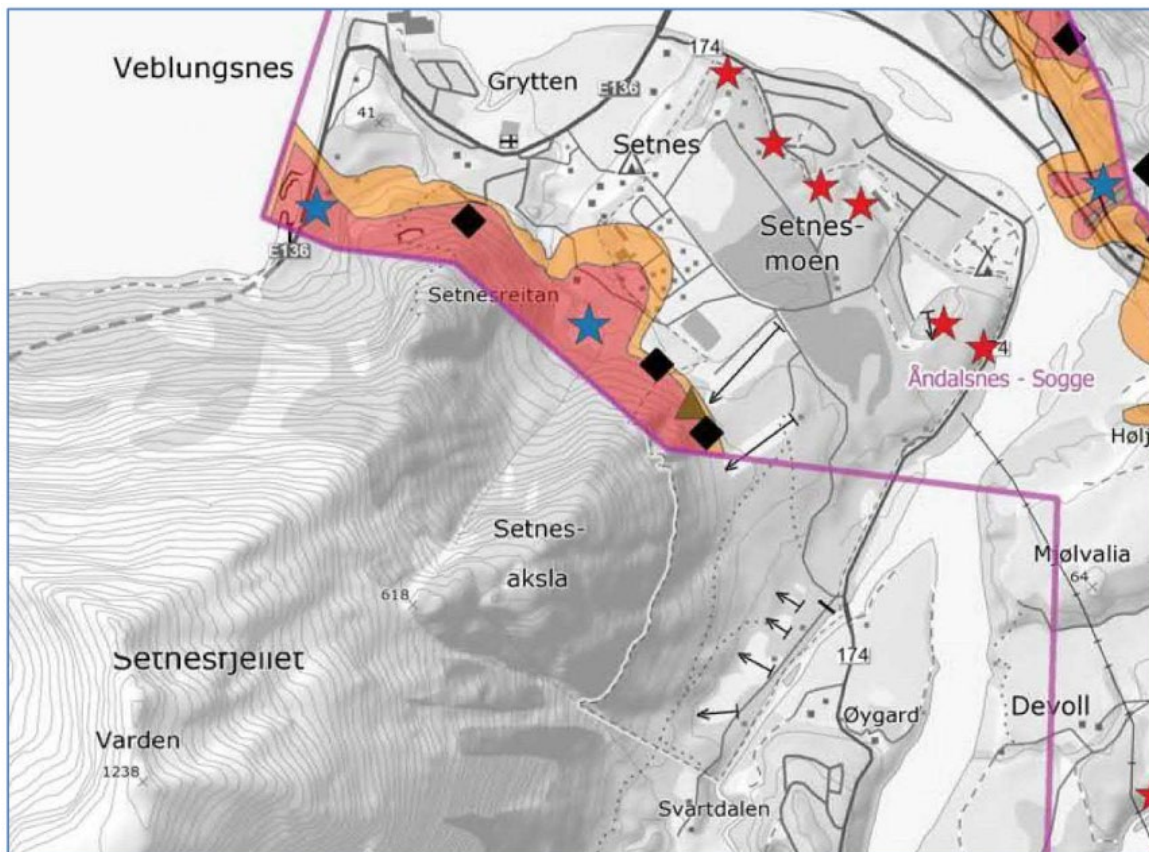
Oppgradering av skytebanene antas ikke å medføre ulempe for trafikk eller vegnett. Det er ingen kjente konflikter med vegplaner

5.8 Samfunnssikkerhet

Det er utarbeidet ROS-analyse for planforslaget i hht krav i pbl § 4-3. Analysen er vedlegg til planen og oppsummeres her. I tillegg refereres også supplerende dokumentasjon om naturfare.

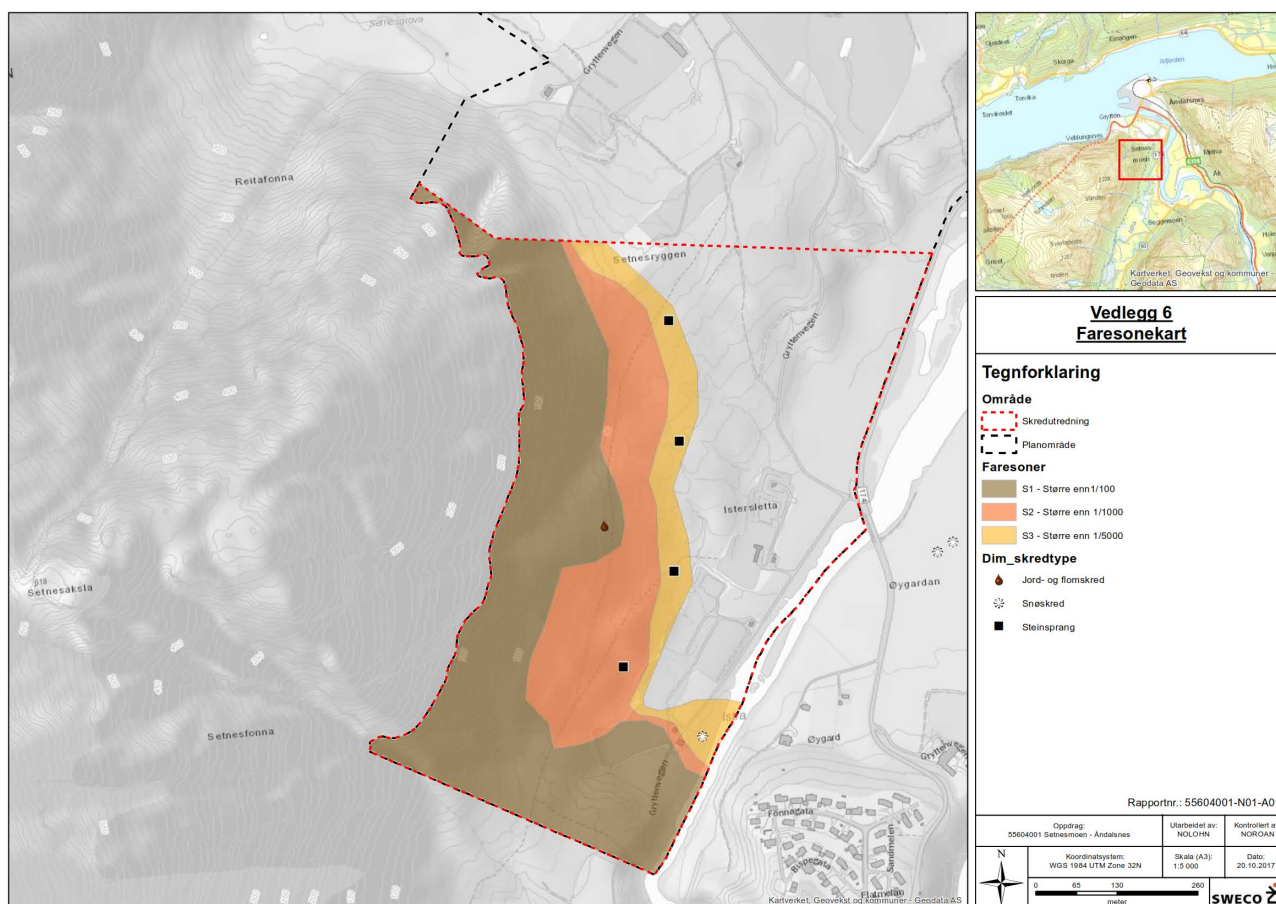
Naturrisiko

Setnesmoens beliggenhet på elveavsetninger under et bratt fjell medfører på enkelte steder risiko for snø- og steinskred inn i området og løsmasseskred ut av området. Det er f.eks. dokumentert ras mot Gryttenveien for 150 år siden og observert tilløp til utglidning på atkomstveg til jorde og hytter sør for bane 1. Disse områdene er godt kjent av Forsvaret, slik at de ikke brukes i perioder med skredrisiko.

Figur 10 NVEs skredkartlegging. Fra Rapport 25-2016. Gjentakintervall hhv 1000 (rødt) og 5000 år (gult)

NVE har gjennomført skredkartlegging i Rauma kommune (rapport nr 25-2016). Kartleggingen dekker den nordre halvdel av Setnesmoen. (se figur 10). I tilknytning til arbeidet med reguleringsplanen er det gjennomført supplerende farekartlegging i resten av planområdet (se figur 11).

Figur 11 Supplerende skredfarekartlegging. Fra Sweco-notat av 27.11.2017

Skredfarekartene viser at deler av leirområdet og skytebaneområdet er utsatt for skred med gjentaksintervall hvert 1000. år eller oftere. Det er også risiko for steinsprang; markert med svart firkant; men disse vil ikke ramme vesentlige funksjoner i skyte- og øvingsfeltet. Se figur 10 og 11. Strengeste sikkerhetsklasse, som representerer største konsekvens, men minste sannsynlighet, er markert med lyseste farger

Den søndre skytebanen er utsatt for snøskred som statistisk inntreffer hvert 100. år. Skredrisikoen er kjent for Forsvaret og er håndtert i skytefeltinstruksen. For leirområdet er skredrisikoen løst gjennom krav til sikringstiltak før det gis tillatelse til tiltak i de aktuelle sikkerhetsklassene. Grensene for sikkerhetsklasse S2 er lagt til grunn i hensynssone H310_2, mens områder i sikkerhetsklasse S3 er markert med H310_3. Med dette begrenses mulighetene for å fortette i leirområdet, eller fortetting utløser behov for sikringstiltak.

Planforslaget åpner ikke for tiltak i lia mot Setnesaksla (område MS3). De forutsetningene som er brukt i skredvurderingene mht vegetasjon, terreng mm, vil derfor være stabile.

Tidligere dokumentasjon om områdestabilitet er mangelfull – NVEs skredkartlegging påpeker «lokal skrent» på brinken ut mot Rauma. Det er derfor gjennomført en egen områdestabilitetsvurdering, med kartlegging av kvikkleirefaresoner og vurdering av kvikkleiresonefaregrad (Sweco-rapport av 23.05.2018). Vurderingen er utført basert på NVE veileder 2014-7 (Sikkerhet mot kvikkleireskred).

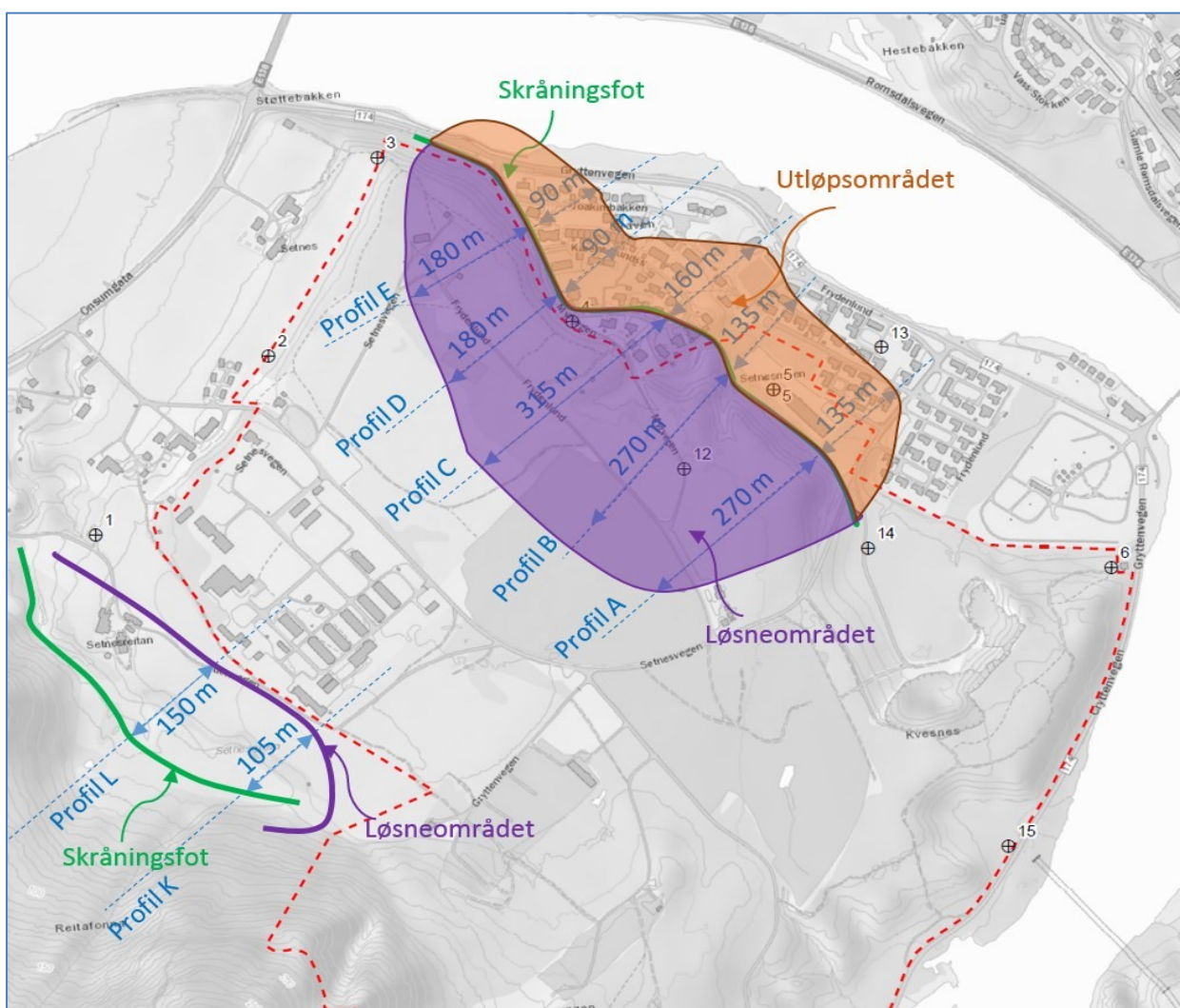
Det har tidligere blitt utført noen grunnundersøkelser av Statensvegvesen i nærheten av Setnesmoen området og kvikkleire ble påvist i steder. Basert på nye grunnundersøkelse kvikkleire er påvist i ett borhull.

Basert på tidligere og nye grunnundersøkelser, terrengeanalyse og vurdering fra befaring i planområdet er en kvikkleiresone kartlagt i nordøstlig del av planområdet og faregrad er klassifisert som middels. Løsne- og ut-

løpsområde er vurdert og kartlagt. I området langs Setnesreitan-bekken er et mulig løsneområde utenfor planområdet.

Utredningen baserer seg på at det ikke skal utføres nye tiltak som medfører tilflytting av personell eller forverring av dagens stabilitetsforhold. Om det i framtiden planlegges endring i belastningsforhold på grunnen i faresonen, må disse utredes i forhold til tiltakskategori. Dette gjelder også for eventuelle andre tiltak i faresonen, selv om disse ligger utenfor planområdet i foreliggende plansak. I dette tilfellet skal stabilitetsforhold vurderes med nærmere stabilitetsberegninger.

Forsvaret/Forsvarsbygg har ikke aktivitet som kan utløse løsmasseskred her. Under del av skrenten, i utløpsområdet, ligger garasjeområdet (område MF2). Det er ikke aktuelt med ny bebyggelse i dette området. Risikoen for at et skred skal ramme boligområdene er redusert ved at planen forbyr tiltak i løsneområdet.

Figur 12 Løsne- og utløpsområder for løsmasseskred. Fra Sweco-rapport av 23.05.2018

Området langs Istra er flomutsatt. Området som er berørt av 200-årsflommen er markert som hensynssone H320. Det er ingen bebyggelse i dag og heller ikke planlagte tiltak. I flomsituasjoner vil også fv 174 Gryttenvegen og Forsvarets biatkomst fra den være oversvømt.

Teknisk og sosial infrastruktur

Skyte- og øvingsfeltet medfører ikke risiko for skade på tilgrensende infrastruktur.

Virksomhetsrisiko

Det er lokalt forhøyete metallverdier i tilknytning til skytebanene, men tilgrensende vassdrag er ikke påvirket. Lagring, håndtering og bruk av ammunisjon medføre ulike typer risiko for personer. Sikkerhetstiltakene er strenge, og det er ikke kjent at uhell har forekommet. Det har forekommet mindre branner som har oppstått ved bruk av sporlysammunisjon og pyroteknisk ammunisjon. Det er nedfelt i skytebaneinstruksen at brannfaren skal vurderes før skyting. Veg- og trafikksituasjonen i tilknytning til feltet representerer ingen spesiell risiko for trafikkulykker.

Spesielle forhold ved tiltak i planområdet

Planbestemmelsene har spesielle krav til dokumentasjon av bl a risikofaktorer ved søknad om tiltak i området. Dette omfatter dokumentasjon av forurensning, herunder håndtering av masser fra målområder/skytevoller, fremmede arter, påvirkning på vassdrag mm.

Områder med eldre forurensning i grunnen er kartlagt. Det er ikke risiko for spredning fra disse områdene; det er heller ikke planlagt tiltak i områdene.

Det kan være risiko for funn av hittil ukjente automatisk fredete kulturminner. Kulturminnelovens bestemmelser slår i tilfelle inn. Tilsvarende krav er også tatt inn i planbestemmelsene.

Vedlegg 1:**Uttalelser til varsel om planoppstart**

Uttalelse	Forsvarsbyggs kommentar
Statens vegvesen (brev 10.06.14) SVV har merknader til avkjørsler og byggegrenser: - Avkjørsler og kryss til offentlig veg må utformes i hht normaler/veiledere - Byggegrense mot fylkesveg (50 m) må tegnes inn.	Planforslaget omfatter ikke avkjørsler fra /kryss med offentlig veg. Eksisterende avkjørsler fra risk- og fylkesveg endres ikke. På de to strekningene langs fv 174 er det ikke forutsatt noe bebyggelse, men byggegrensa er lagt inn.
Fylkesmannen i Møre og Romsdal (brev 24.06.14) Fylkesmannen har ut fra sine ansvarsområder ikke innspill til planarbeidet. Påpeker at Miljødirektoratet er forurensningsmyndighet for Forsvarets skytefelt. Eventuelle innspill fra direktoratet vil bli videreformidlet.	Grensesnittet mellom plan/pbl og forurensningsloven er beskrevet i planforslaget. Forsvarsbygg legger opp til å fremme søknad om utslippstillatelse for Setnesmoen.
NVE (brev 12.06.14) Det må gjøres rede for skredfaren, dersom det planlegges tiltak i sikkerhetsklasse S2/S3. Flomutsatte områder må vises som hensynssone. NVE påpeker også risikoen for ustabile masser og derved fare for setningsskader eller skred. Til sist påpekes Raumas status som verna vassdrag.	<i>Brevet nådde ikke rett mottaker før etter høring og offentlig ettersyn. Innspillene ble derfor beklageligvis ikke tatt hensyn til i planforslaget. Se sammenstilling av NVEs endelige uttalelse og kommentarene til den i vedlegg 2.</i>
Møre og Romsdal fylkeskommune (brev 20.06.14) Påpeker at planområdet har stor lokal verdi som idretts-, friluftslivs- og rekreasjonsområde. Viser til at planvarslet foreslår at golfbanen reguleres til idrettsformål, i tråd med kommunedelplanen, men påpeker også at et kombinert arealbruksformål kan være aktuelt. Arealbruksformålet grøntstruktur bør være relevant for større deler av planområdet. Det bør vurderes om turs-tier bør reguleres til eget formål. Uansett bør allmennhetens bruk sikres, i størst mulig grad, gjennom planbestemmelsene. Fire angitt automatisk freda kulturminner bør vises som hensynssone (båndlegging). Det må utføres undersøkelse for å dekke opp kravene i kulturminneloven § 9. Nyere tids kulturminner, som er omtalt i varslet om planoppstart, bør sikres som hensynssoner. Også eldre skytebaner og gamle vegfar bør sikres. Fylkeskommunen forutsetter at hensynet til barn og unges interesser blir belyst, og påpeker at universell utforming bør omtales.	Golfbanen foreslås ut fra foreliggende leieavtaler og bruksforhold regulert til kombinert formål militær bruk – idrett/golfbane, med bestemmelser som «fordeler» bruk. Leiearealet, unntatt golfbanen, foreslås regulert til område for Forsvaret, men allmennheten har tilgang til hele området med mindre sikkerhetshensyn under pågående skyting begrenser adgangen. Sju automatisk freda kulturminner foreslås sikret med hensynssone (båndlegging). Det er ellers ikke behov for å dispensere fra fredninger. Leirområdet og sjukehuset foreslås sikret med hensynssone, i tråd med Forsvarets landsverneplan. Øvrige spor fra nyere tid er foreslått sikret gjennom krav i planbestemmelsene. Barn og unges interesser omtales i planforslaget. For allment tilgjengelige områder medfører ikke planforslaget endringer, slik at heller ikke tilgjengelighet endres.
Ketil Vikås (e-post 19.06.2014) Mener at Forsvarsbygg må vurdere tiltak for å begrense støyen fra området, eller at støysonen må vurderes på	Kommentaren synes å bekrefte det forhold at støysonen rundt Setnesmoen er mer omfattende

nytt. Støysonen er til hinder for regulering og utbygging av nye felt i området rundt etnesmoen. Ønsker en uttalelse fra Forsvarsbygg om hva de vil gjøre for å legge til rette for at støysonen blir vurdert på nytt.	enn den opplevde støyen. Kriteriene for skytebanestøy er revidert etter at uttalelsen ble skrevet. Se kap 5.5 om konsekvenser av støy.
--	--

Vedlegg 2:

Uttalelser til planforslaget

Uttalelse	Forsvarsbyggs kommentar
Statens vegvesen (brev 26.06.17) SVV har ikke vesentlige merknader til planforslaget, men forutsetter at eventuelle tiltak/planer som berører SVVs ansvars- eller myndighetsområder blir avklart med vegmyndigheten.	Tas til orientering.
Fylkesmannen i Møre og Romsdal (brev 06.07.17) Fylkesmannen forestår samordna behandling av statlige innsigelser. Fylkesmannen viser da til NVEs innsigelse (se under) og har i tillegg egne innsigelser som dels overlapper NVEs. Faresoner for skred og flomfare må vises som hensynsone med bestemmelse som sikrer tilstrekkelig trygghet (innsigelse). Det må dokumenteres at byggegrunnen er tilstrekkelig trygg (innsigelse). Dagens bruk av skytebaner og øvingsområder er ikke tilstrekkelig synliggjort, og en avgrensning av dagens bruk må tas inn i bestemmelsene. Planen redegjør heller ikke for avbøtende tiltak eller annen tilpasning for å begrense støyulempen. Gul og rød støysone må legges inn som hensynssoner i plankartet. Støyrapporten må oppdateres i samsvar med støykartet (innsigelse).	Se kommentar til NVEs uttalelse. Se kommentar til NVEs uttalelse. Forsvarsbygg legger opp til å fremme søknad om utslippstillatelse. I tråd med vanlig praksis, og i forståelse med Miljødirektoratet, vil rammer for støyende virksomhet bli fastsatt i denne tillatelsen og ikke i reguleringsplan. Dette er det redegjort for i kap 1.5. Når det gjelder støytiltak som kan løses i reguleringsplan, må det påpekes at plassering og utforming av skytebanene er gitt av sikkerhetsmessige grunner. Ingen av banene er dimensjonert for tyngre våpen. Innbygging av standplassene vil kunne redusere støy i omgivelsene, men dette vil etter Forsvarsbyggs vurdering bli urimelig dyrt, sett i forhold til de dokumenterte støyulempene. Planbeskrivelsen er supplert med en fylldigere omtale av Forsvarers bruk av området. Støysonen er grunnlag for kommunens arealplanlegging <u>utenfor støykilden</u>, jf prinsippet i T-1442. I likhet med alle andre støykilder, f eks vegtrafikk, vil det være en utvikling over tid som medfører endringer i støysonen. «Støyeier» har ansvar for at kommunene får oppdaterte støysonekart. For Forsvaret vil det være uakseptabelt å binde skytebanebruken til 2017-nivået. Det gir ikke mening å vise støysonene innenfor planområdet, da skytestøy er del av Forsvarets daglige drift i området.. Forsvarsbygg er for øvrig ikke kjent med slik praksis fra noen reguleringssak. Det er utarbeidet ny støyrapport som dokumenterer støysonekartet som er bruk i planbeskrivelsen. Oppdatert rapport er vedlegg til reguleringsplanen (Forsvarsbyggs rapport 0015/2017/Miljø).

NVE (brev 22.06.17) NVE har innsigelse til planforslaget inntil naturfare er tilstrekkelig vurdert og innarbeida i planen. Nordre del av planområdet er kartlagt for skredfare, mens det for søndre del kun foreligger aktsomhetskart. Her må det foretas nærmere vurdering av skredfaren. Også grunnforholdene og risikoen for kvikkleireskred må utredes nærmere. Områder som er utsatt for 200-årsflom, må vises som hensynssone med bestemmelser. Det anbefales å legge på et klimapåslag på 40 %. Vilkår for å trekke innsigelsen er presisert i brev 10.01.2019.	Av grunn som framgår av vedlegg 1 har planforslaget vært ufullstendig mht naturfare. Det er nå gjennomført skredfarekartlegging og vurdering av områdestabilitet. Planen er oppdatert i lys av ny dokumentasjon og NVEs krav. Se kap 2.3, 4.6 og 5.8 samt revidert kart og bestemmelser.
Møre og Romsdal fylkeskommune (brev 06.07.17) Påpeker feil signatur i tegnforklaringa. Savner en bedre beskrivelse av allmenhetens bruk av området. Ønsker samlinger av automatisk freda kulturminner framstilt som kulturmiljøer, men godtar planens løsning. Ønsker bevaring av flere nyere tids kulturminner, både sivile og militære.	Rettet. Flerbruksmuligheter og flerbrukshensyn er omtalt i kap 5 og dels kap 3 i planbeskrivelsen. Planforslaget endrer ikke dagens flerbruksmuligheter. Tas til orientering. Kongevegen er i prinsippet bevart i planen, i og med at det ikke er lagt opp til nye tiltak i området. Momentene om bevaring av de eldste skytebanene og andre øvingsinstallasjoner noteres som interessante og formidles til avdelingen i Forsvarsbygg som forvalter kulturminner.
Lars Kroken (e-post 11.05.2017) Eier gnr 3, bnr 2 og driver Åndalsnes Vandrehjem og Setnes Feriesenter. Ønsker at områder som kan være aktuelle for videreutvikling av reiselivsvirksomheten, dvs skråningen mot selve moen, tas ut av planområdet.	Det aktuelle området inngår i Forsvarets leieareal. Det er ikke ønskelig at annen virksomhet tar av dette arealet.
Roe Ingar Setnes (brev 01.07.17) Lurer på om skytebane på Setnesryggen og utforming av skytebanene på Istersletta er hjemlet i leiekontraktene. Politiet og skytterlag er ikke nevnt som brukere i leiekontraktene. Påpeker støyulemper. Påpeker at det er fem berørte grunneiere. Ønsker å drøfte bruken av veisystemet (Forsvarets, grunneiers og allmennhetens bruk). Forsvaret har til tider brukt Istra til øvingsformål. Vassdraget er fredet. Mener at masseuttaket på Kvesnes er nær avsluttet. Mener området bør brukes til idrettsformål. Ber om vurdering av sambruk mellom landbruk og Forsvarets bruk. Mener det er behov for tilfluktsrom for sivilbefolkningen i Åndalsnesområdet.	Innspillet har ingen direkte relevans for planen. Forholdene sjekkes opp med ansvarlig instans for leieavtaler i Forsvarsbygg. Opplysning i kap 3.5 er rettet. Etter Forsvarsbyggs vurdering er sambruken av veinettet uproblematisk. Bruksomfanget er svært lite, og ikke i strid med vassdragsvernet. Området inngår i Forsvarets leieareal og reguleres i tråd med det. Dyrkbare arealer dyrkes, der det ikke er i strid med Forsvarets bruk. Ikke relevant for planen.

Vedlegg 3:**SJEKKLISTE NATURMANGFOLDLOVEN §§ 8 – 12**

PLANNAVN: Reguleringsplan for Setnesmoen skyte- og øvingsfelt		
PLANID: 2012017		
§ 8 KUNNSKAPSGRUNNLAGET <i>"Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk og samspill med naturen, berunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet."</i>	JA	NEI
Sjekket ut:		
Arter (www.artsdatabanken.no)	x	
Verna vassdrag (www.nve.no , vann og vassdrag)	x	
Verneområder (www.naturbase.no)	x	
Viktige kulturlandskapsområder (www.naturbase.no)	x	
Naturtyper (www.naturbase.no)	x	
Miljøregistreringer i skog – MIS (www.skogoglandskap.no)		
Kulturminner (www.askeladden.ra.no)	x	
Andre utredninger/rapporter		
Er kunnskapen vurdert som god nok? Hvis NEI, bruk § 9 "FØRE VAR"	x	
§ 9 "FØRE VAR" <i>"Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak"..</i>	JA	NEI
Fare for irreversibel skade på naturmangfoldet		x
Fare for alvorlig skade på naturmangfoldet		x
Viser "Føre var" behov for handleplikt?		x
§ 10 SAMLET BELASTNING <i>"En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for".</i>	JA	NEI
Vil planforslaget i sum føre til for stor belastning på økosystemet		x
§ 11 KOSTNADER VED MILJØFORRINGELSE <i>"Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter".</i>	JA	NEI
Tiltakshaver dekker merkostnader for å unngå miljøforringelse		x

§ 12 MILJØFORSVARLIGE TEKNIKKER OG DRIFTSMETODER <i>"For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater".</i>	JA	NEI
Er byggemetoden, byggteknikken, driftsmetoden miljøforsvarlig?	x	
Finnes det alternative driftsmetoder eller teknikker for gjennomføring av tiltaket/ planen?		x
Bør det stilles vilkår om alternative driftsmetoder eller teknikker?		x

Forsvarsbygg Utvikling